

Onderzoeksresultaten:

Hoe gaat het nu? april 2020

Minder formele zorg, mantelzorgers aan de bak.

Slechts 16% van de mantelzorgers heeft sinds het uitbreken van de coronacrisis meer hulp dan gewoonlijk gekregen van mensen uit het eigen netwerk of zorgprofessionals, terwijl een veel groter deel (59%) van de mantelzorgers (veel) meer voor hun naaste is gaan zorgen. Voornamelijk uit noodzaak omdat de formele zorg is geminderd of zelfs gestopt. Ondanks dit gegeven is aan één op de drie mantelzorgers in deze roerige tijden niet gevraagd hoe het nu gaat met het zorgen voor de naaste. Gelukkig geeft de overgrote meerderheid van de mantelzorgers aan dat zij in ieder geval de komende weken nog in staat zijn evenveel te blijven zorgen als nu. Dit blijkt uit de tweede meting van het Nationaal Mantelzorgpanel over de impact van de uitbraak van corona op mantelzorgers en hun naaste. Van de 1541 ondervraagden hebben 542 mantelzorgers de vragenlijst ingevuld. Van hen zorgen 392 voor een naaste die thuis woont.

Meer zorgen voor de naaste(n)

Van alle respondenten zorgt 59% nu meer of veel meer voor hun thuiswonende naaste. Voor 37% is het aandeel zorg onveranderd gebleven en slechts 5% zorgt minder.

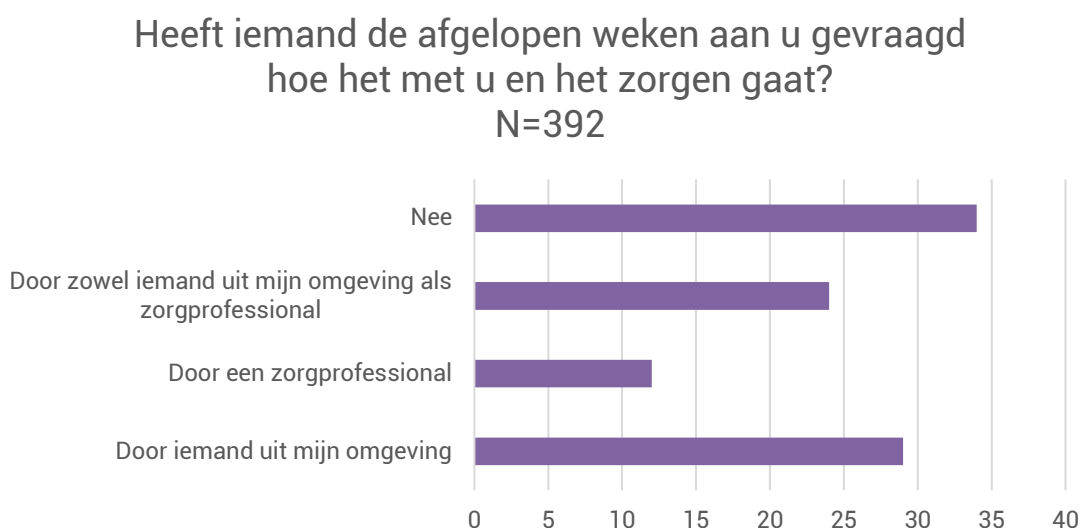
Bij de mantelzorgers die zorgen voor een thuiswonende naaste met een indicatie voor professionele zorg, is het percentage dat (veel) meer zorgt nog hoger (67%). Zeer waarschijnlijk om het wegvallen van formele zorg op te vangen.

Klein deel zegt op eigen initiatief zorg af

Zoals gezegd zijn mantelzorgers meer dan gewoonlijk gaan zorgen voor hun naaste. Voor een deel omdat mantelzorgers of hun naaste liever contact met mensen vermijden om verspreiding van het virus te voorkomen. Zo heeft 17% van de thuiswonende naasten minder hulp of zorg van zorgprofessionals op eigen initiatief. Toch heeft de ruime meerderheid (73%) er niet zelf voor gekozen om in deze periode minder zorg van anderen te ontvangen, formeel noch informeel.

Aandacht voor de mantelzorger

Ondanks dat veel mantelzorgers meer zorgen voor hun naaste, staat niet iedereen stil bij het feit wat dit betekent voor de mantelzorger. Zo heeft niemand aan één op de drie mantelzorgers gevraagd hoe het nu gaat met de mantelzorger en het zorgen voor de naaste.

Ook is er weinig contact geweest met de huisarts. Van de respondenten die zorgen voor een thuiswonende naaste heeft slechts 18% overleg gehad met de huisarts over de zorg voor de naaste.

Dagbesteding en begeleiding tijdelijk minder of gestopt

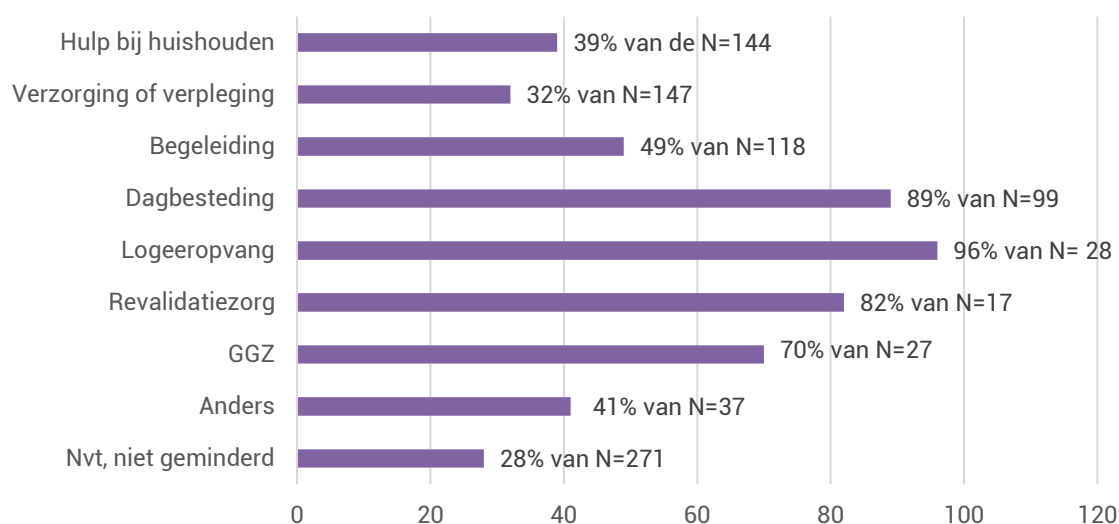
Van alle respondenten zorgt 69% voor een thuiswonende naaste met een indicatie of toewijzing voor formele, professionele zorg. De meest voorkomende vormen van formele zorg die geïndiceerd zijn bij de naasten van de respondenten zijn: hulp bij het huishouden (53%), begeleiding (43%), thuiszorg (54%) en dagbesteding (37%). Aan de mantelzorgers is vervolgens gevraagd of de formele zorg die normaliter wordt ontvangen, is geminderd of gestopt.

Uit de volgende grafiek blijkt dat bij 28% van de panelleden bij wie wel sprake is van formele of professionele zorg, er geen tijdelijke mindering van zorguren is.

Een grote groep die zwaar wordt getroffen zijn de gebruikers van dagbesteding. Aangezien deze zorg dikwijls op verpleeglocaties wordt gegeven, is op veel plaatsen momenteel geen dagbesteding mogelijk nu verpleeghuizen zoveel mogelijk de deuren dicht houden voor bezoekers in verband met besmettingsgevaar.

Begeleiding is bij bijna de helft van de respondenten geminderd of gestopt (49%). Hulp bij het huishouden en verzorging of verpleging respectievelijk 39% en 32%

% per vorm formele zorg die tijdelijk is geminderd of gestopt

Logeeropvang blijkt vrijwel volledig geminderd of gestopt. Deze groep is echter erg klein onder de panelleden, net als het aantal respondenten van wie hun naaste gebruik maakt van revalidatiezorg en ggz. Deze verhoudingsgewijs kleine groepen worden echter wel zwaar getroffen. Veel van deze zorg is geminderd of wordt niet meer geleverd.

Stopzetten professionele zorg vaker op initiatief zorgaanbieder dan op initiatief mantelzorger

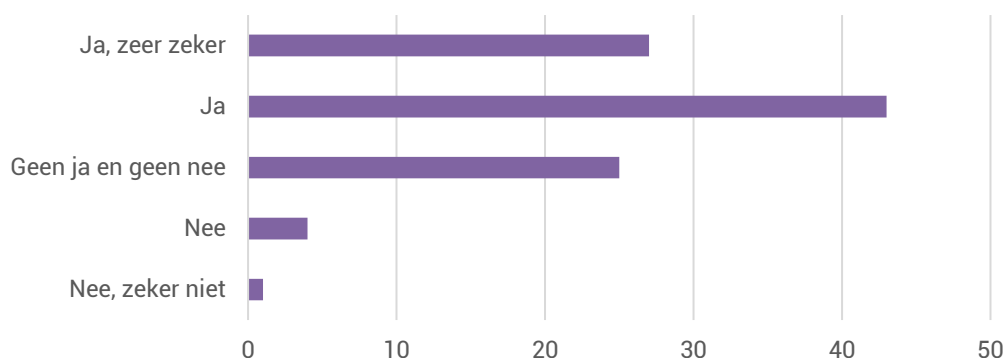
Een klein deel van de mantelzorgers kiest ervoor om zelf de professionele, formele zorg te minderen of stop te zetten. Dit uit angst voor besmettingsgevaar. Dat is vooral het geval bij hulp bij het huishouden. Van de mantelzorgers die zorgen voor een naaste bij wie de hulp bij het huishouden is geminderd of gestopt, kiest 39% ervoor om deze vorm van hulp tijdelijk niet meer te ontvangen. Bij verzorging en begeleiding liggen de percentages lager (25% en 21%). De overige zorgsoorten zijn de aantallen te klein om te benoemen.

Lang niet altijd is de mantelzorger gevraagd of hij/zij de gestopte professionele zorg kan opvangen. Bij degenen bij wie begeleiding op initiatief van de zorgaanbieder is stopgezet, is in 41% van de gevallen geen contact daarover geweest. Hetzelfde percentage geldt voor hulp bij het huishouden. Bij dagbesteding is in 30% van de stopzettingen geen overleg geweest en tot slot bij verzorging en verpleging 11%. De aantallen zijn echter klein, dus enig voorbehoud is gewenst

Klein deel houdt de zorg niet vol

Bent u in staat de komende weken evenveel als nu te blijven zorgen voor uw naaste?

N=413

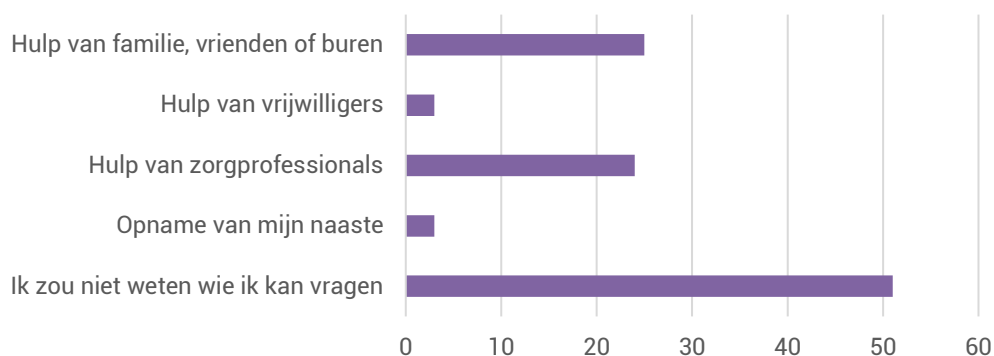
Het grootste deel van de mantelzorgers zegt gelukkig de zorg de komende weken nog vol te kunnen houden. Zorgelijk is 6% die zegt dat niet te kunnen.

Helft mantelzorgers weet niet wie te vragen om hulp

Op de vraag van wie de mantelzorgers hulp zouden willen krijgen om de zorg vol te kunnen houden, zegt de helft (51%) niet te weten wie ze kan vragen.

Van wie zou u hulp willen krijgen?

N=413

Achtergrond respondenten

Aan dit onderzoek deden 542 respondenten mee. Van hen vielen 57 respondenten af omdat zij inmiddels niet meer voor een ander zorgen. Ook de mantelzorgers van een naaste die normaliter in een instelling verblijft (93) werden versneld naar het einde van de vragenlijst gestuurd. De respondenten zijn vrijwel allemaal zeer langdurig en intensief zorgende mantelzorgers.

Nationaal Mantelorgpanel

Met het Nationaal Mantelorgpanel peilt MantelorgNL periodiek de behoeften en meningen van mantelzorgers over actuele onderwerpen die met mantelorg te maken hebben. Momenteel telt het NMP ongeveer 1500 panelleden. De resultaten worden gebruikt om actuele vraagstukken in kaart te brengen waarmee de belangen van mantelzorgers worden behartigd. Zie voor meer informatie: www.mantelorg.nl/resultaten